

Posudek oponenta bakalářské práce:

Sochařská výzdoba pražského metra mezi lety 1974 až 1989 a její přesah do dnešní doby

Autor bakalářské práce: Kristýna Pokorová

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Dějepis – Výtvarná výchova

**Název práce: Sochařská výzdoba pražského metra mezi lety 1974 až 1989
a její přesah do dnešní doby**

Vedoucí práce: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Téma bakalářské práce „**Sochařská výzdoba pražského metra mezi lety 1974 a její přesah do dnešní doby**“ bylo vedoucí práce zadáno podle mého názoru z potřeby zabývat se i pozapomenutou sférou oficiální minulosti sochařství na pomezí šedé zóny. Bakalářská práce se zabývá sochařstvím v pražském metru jako součástí umělecké výzdoby a koncepce veřejného prostoru. Práce se zaměřuje především na linku A, která představuje nejreprezentativnější vzorek dobového umění. Cílem je prozkoumat úlohu sochařství v celkové koncepci výzdoby metra a jeho změny v průběhu dějin. Důraz je kladen na ikonografii sochařských prací a jejich vztah k soudobému umění.

K jednotlivým dílům konkrétně: Sousoší **Rodina** Vladimíra Navrátila a jeho žáka Bohumila Teplého, který je převzatý po Navrátilově smrti, patří do šťastných řešení tématu, protože se vydává cestou realistických detailů a transformací motivu do nesentimentální roviny. Klasická skupina matky a otce držící mezi sebou za ruce dívku je nenápadně rozpořehovaná. Otec hledí před sebe, dítě i matka se k němu otáčejí. Skupina tak získává dynamiku. Postavy pojali sochaři civilně, mají běžné oblečení, matka dobový účes. Vyjadřují ideální rodinu, rodinné vztahy, ale přímý kontakt otce a dítěte, jaký má Navrátil, je vzácný. Mimochodem: Zpracování monografie Vladimíra Navrátila by patřilo k hodnotným tématům diplomových prací. Jeho sochařská tvorba je zatím nedoceněna. Důvodem by bylo také jeho pedagogické působení při výchově učitelů gymnázií a středních škol. Mezi autory sochařské výzdoby metra se v pozdějším období vyskytovali i autoři, kteří nepatřili k oficiální sféře, jako Martin Zet, který akcentuje experimentální umění a intervence ve veřejném prostoru. Jeho práce se často vyznačují provokativním a subverzivním přístupem k otázkám identity, společnosti a prostoru. Odlišně jsou pojaty některé stanice, vázané k české historii. Například ve vestibulu stanice metra Malostranská byly instalovány moderní kopie barokních děl M. B. Brauna. Autory odvážného architektonického konceptu stanice se stali Zdeněk Drobný a Otakar Kučera.

Didaktická část práce se zaměřuje na možnosti didaktické transformace tohoto tématu do výuky pro žáky 2. stupně základní školy. Z kapitol autorčina textu vyplývá, že výtvarná výzdoba metra má přes relativně silnou ideologickou náplň i pozoruhodné umělecké a uměleckořemeslné kvality. Pro prohlídku jedné ze stanic jako typického příkladu během nově zaměřené exkurze po Praze se hodí zejména reprezentativně zdobené stanice trasy „A“ sloužící jako východisko k návštěvě historického jádra metropole, Pražského hradu a v souvislosti s výukou o 20. stol. zejména Nár. muzea. Zajímavě je pojat návrh pedagogického využití stanice Želivského žáky 9. třídy s pokusem vybalancovat vzájemně rozporuplné námětové části výzdoby.

Práce je podána jazykově kultivovaně. Navrhuji ji k obhajobě.

V Praze 23. 7. 2023

Prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Otázky na autorku bakalářské práce:

1. Která stanice metra je z Vašeho pohledu didakticky nejlépe využitelná?
2. Jaký koncepční přístup u některé ze stanic metra hodnotíte jako příkladný?
3. Jaký postup použití písma v metru a které jeho autory oceňujete a proč?